

CAPITOLUL ÎNȚI FACEREA LUMII ȘI A OMULUI

Dumnezeu a existat dintotdeauna. La începutul timpurilor el era singur. În afară de el nu exista nimic. Nici măcar „lumina”, bunăoară. Și pe vremea aceea Dumnezeu se numea „Elohim”. Așa se spune în textul ebraic vechi al cărții „Facerea”. Textual, cuvântul „elohim” înseamnă „zei”, și este destul de curios că Biblia îl numește așa pe un domn care era cu desăvârșire singur.

Așadar, „Elohim”, sau „lahve”, „Savaot”, „Adonai”, cum îi mai spune Biblia în diverse pasaje, se plictisea (sau „se plictiseau”) de moarte în mijlocul haosului înconjurător, sau „tohu vabohu”, cum numea Biblia haosul, ceea ce în traducere liberă ar însemna „talmeș-balmeș”. Și fiindcă veșnicia-i nesfârșit de lungă, de bună seamă că „elohimii” s-au plictisit așa milenii și milenii fără număr. Până la urmă, și-a zis Dumnezeu (așa îi vom spune de acum încolo, în spiritul vremurilor noi) că, devreme ce este Dumnezeu și care va să zică atotputernic, nu se cade să se prăpădească de dor și de urât, ci trebuie neapărat să facă o treabă oarecare. Și s-a apucat moșneagul să creeze.

Ar fi putut, ce-i drept, să le facă pe toate dintr-o dată. Ei bine, nu ! Și-a zis că n-are rost să se grăbească: „Toate la timpul lor”. Și a făcut, la început, numai cerul și Pământul. Mai bine zis, materia a apărut de la sine îndată ce și-a manifestat el voia. Ce-i drept, o materie la început informă, pustie, plină de umezeală, un „talmeș-balmeș”. „Și pământul era fără chip și pustiu și întuneric era deasupra adâncului, iar duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor”, spune versetul 2 din primul capitol al cărții „Facerea”.

Care-i tîlcul acestor cuvinte, cititorul Bibliei n-are cum și nici nu trebuie să știe.

Și ca să nu facă boroboațe Dumnezeu s-a gândit că-i trebuie lumină. Ceea ce înseamnă — nu-i așa ? — că, înainte de asta, milenii și milenii de-a rîndul a orbecăit în întuneric. Noroc că n-avea de ce se lovi, pentru că de jur împrejur nu era nimic.

„Și a zis Dumnezeu : «Să fie lumină !» Și s-a făcut lumină” (*Facerea, I, 3*).

Ce fel de lumină era aceea, Biblia nu spune. Spune doar atât : „și a văzut Dumnezeu că lumina este bună”. A rămas adică încîntat de realizarea lui. Prima lui grijă a fost „să despartă

lumina de întuneric". Ce înseamnă asta, iarăși n-are rost să încercăm a înțelege. „Și a numit Dumnezeu lumina ziua, și întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară, și a fost dimineață : ziua întâi" (*Facerea, I, 5*).

După aceea moșneagul s-a apucat să creeze... ghiciți ce ? Iarăși cerul ! Iată cum descrie „sfânta" scriptură această operație prin care Dumnezeu a creat pentru a doua oară cerul : „Și a făcut Dumnezeu tăria cerului și a despărțit apele care sînt dedesubtul tării de apele care sînt deasupra tării. Și s-a făcut așa. Și a numit Dumnezeu tăria cer ; și a fost seară, și a fost dimineață : ziua a doua" (*Facerea, I, 7—8*).

Povestea aceasta cu apa de „deasupra" și de „dedesubtul" tării oglindește o eroare profundă a tuturor popoarelor primitive. Într-adevăr, oamenii din vechime credeau că cerul este masiv, tare, de unde și denumirea de „tărie". Se presupunea că de partea cealaltă a tării se află un uriaș rezervor de apă, al cărui fund este cerul. Astăzi orice om cu carte știe că ploaia provine din apa care se evaporă de pe Pămînt. Vaporii de apă, condensîndu-se, formează norii, din care umezeala cade, sub formă de precipitații, pe suprafața Pămîntului. Într-o vreme se credea însă că ploaia este apa care curge din rezervorul acela de deasupra prin niște ferestre special făcute în acest scop. Această părere, care acum ne face să zîmbim compătitor, s-a menținut multă vreme. O împărtășeau toți învățații teologi din primele veacuri ale creștinismului.

Dar să trecem mai departe. Ziua a treia dumnezeu a folosit-o pentru o muncă ale cărei roade au fost și mai prețioase decât cele dinainte. Și-a coborât privirile asupra apelor de jos și și-a zis că ar fi bine să le adune laolaltă și să lase astfel să iasă la iveală părțile de uscat. Supunându-se voinței sale, apele s-au unit în văile formate instantaneu pentru a le primi. Tot instantaneu s-au format și întinderile de uscat, înălțimile de pe care apele au început să curgă sub formă de pârăie și râuri spre mări și lacuri.

„Și a numit dumnezeu uscatul pământ, iar adunarea apelor a numit-o mări. Și a văzut dumnezeu că este bine" (*Facerea, I, 10*).

După cum se vede, de cele mai multe ori moșul era tare încântat de treaba lui.

— Ia te uită, îți zicea el, de ce nu mi-a dat în gând să mă apuc mai de mult de toate astea ?...

În ziua aceea Dumnezeu a fost atât de mulțumit de uscatul și de mărirele lui, încât nu l-a răbdat inima să nu mai facă ceva pînă la căderea nopții. „Și a zis Dumnezeu : «Să odrăslească pămîntul pajiște verde, ierburi avînd sămînță în ele și pomi roditori, care să facă, după soiul lor, roade cu sămînță în ele pe pămînt». Și s-a făcut așa" (*Facerea, I, 11*).

Nici nu știi cum să te minunezi de înțelepciunea „creatorului” ! E greu de închipuit mai multă migală și mai multă prevedere. Gîndiți-vă numai ce-ar fi fost pe pămînt dacă Dumnezeu ar fi sădit pomi care să rodească altceva decît li-i soiul. Să mulțumim grijuliului Dumnezeu că nu ne-a dat meri care să facă portocale, portocali care să facă pere și peri care să facă agrișe. Ce încurcătură ar fi ieșit !

Cînd Pămîntul i s-a supus și merii au crescut, dînd mere și nu altceva, Dumnezeu iarăși și-a zis „că este bine. Și a fost seară, și a fost dimineață : ziua a treia" (*Facerea, I 12—13*).

Dar iată o altă poveste ciudată : făcîndu-se lumină, trecuseră trei zile cu diminețile și serile respective. Și această lumină, care la sfîrșitul zilei ceda locul întunericului nopții, învăluia lumea ce se năștea fără a porni de la vreo sursă vizibilă ; de Soare nu era încă nici pomeneală. Aici este cazul să reproducem un citat lung din Biblie :

„Și a zis Dumnezeu : «Să fie luminători pe bolta cerului, ca să despartă ziua de noapte și să fie semne ale anotimpurilor, ale zilelor și ale anilor.

Și să fie luminători pe bolta cerului ca să lumineze pe pămînt». Și s-a făcut așa.

Deci a făcut Dumnezeu cei doi luminători mari : luminătorul cel mai mare, ca să stăpînească ziua, și luminătorul cel mai mic, ca să stăpînească noaptea, precum și stelele.

Și i-a pus Dumnezeu pe bolta cerului ca să lumineze pe pămînt.

Și să stăpînească peste zi și peste noapte și să despartă lumina de întuneric. Și a văzut Dumnezeu că este bine.

Și a fost seară, și a fost dimineață : ziua a patra" (*Facerea, I, 14— 19*).

Nu încapă nici un fel de îndoială, nu-i așa ? Este vorba de Soare și de Lună. Prin urmare, potrivit Bibliei, separarea zilei de noapte și alternarea lor existau încă înainte de ivirea Soarelui, care a fost „creat” de Dumnezeu în a patra zi după apariția luminii.

Atunci de ce i-a dictat „sfântul duh” lui Moise acele născociri uluitoare cu privire la Soare și lumină ? Explicația este foarte simplă : pînă la sfîrșitul secolului al XVII-lea, chiar și învățații credeau că nu Soarele dă lumină, ci că lumina există de la sine, iar Soarele numai „o lasă să treacă”. Pînă și vestitul gînditor francez Rene Descartes împărtășea această eroare.

Știința îi datorează astronomului danez Olaus Romer (1644 — 1710) descoperirea unui adevăr important, complet opus celor ce se spun în Biblie, și anume că lumina care se revarsă asupra lumii noastre provine de la Soare, iar propagarea ei nu este instantanee. Romer a determinat viteza luminii, stabilind — și pînă astăzi lucrul acesta a fost dovedit de nenumărate ori — că lumina străbate distanța de la Soare la Pămînt în 8 minute și 18 secunde, adică are o viteză de aproape 300000 km pe secundă. El a ajuns la această descoperire observînd și studiînd eclipsele sateliților lui Jupiter, planetă care face parte din sistemul nostru solar. Romer locuia pe atunci în Franța și, la 22 noiembrie 1675, a prezentat Academiei din Paris o comunicare despre descoperirea sa.

Autorul rîndurilor respective din Biblie a fost, desigur, un ignorant desăvîrșit în materie de astronomie. Dumnezeu însă ar fi trebuit să știe totul, chiar și pe vremea cînd a fost scrisă Biblia.

Izbitor este și rolul extrem de neînsemnat pe care Biblia îl atribuie stelelor în programul făuririi lumii. „Cei doi luminători mari” sînt considerați Soarele și Luna. Dar Luna nu este decît un satelit neînsemnat al Pămîntului nostru ! Obscurantista carte a Facerii nici nu bănuiește că Luna, Pămîntul și chiar Soarele nu înseamnă mare lucru în raport cu universul ! Pînă și Soarele orbitor, principalul astru din lumea noastră solară, nu este decît o modestă stea, una dintre zecile de miliarde de stele care alcătuiesc un uriaș sistem stelar, galaxia noastră. Autorul „sfînt” nu vede decît Pămîntul și reduce totul la Pămînt. Pămîntul însă nu este decît una dintre planete. El se mișcă în jurul unei stele relativ mici. Ignorantul autor al cărții „Facerea” consideră că această stea — Soarele nostru, care este totuși de 1300000 de ori mai mare ca Pămîntul — ar fi total dependentă de satelitul ei Pămîntul.

Autorul naivelor fantezii din Biblie ar înlemni dacă ar învia în zilele noastre. Ce ochi ar deschide dacă ar citi orice carte de popularizare din domeniul astronomiei sau dacă,

nimerind într-un observator astronomic, ar vedea printr-un bun telescop munții din Lună, petele din Soare, sateliții planetei Jupiter și alte corpuri cerești, pe care dumnezeu cică le-a „pus pe bolta cerului” !

Să ne întoarcem la Biblie :

„Și a zis dumnezeu : «Să mișune apele de sumedenie de jivine cu viață în ele și păsările să zboare pe pământ și pe întinsul cerului».

Și a făcut dumnezeu chiții cei mari și toate vietățile viermuitoare de care mișună apele, după soiul lor, și toate păsările zburătoare, după soiul lor. Și a văzut dumnezeu că este bine.

Și le-a binecuvântat dumnezeu zicînd : «Prăsiți-vă și vă înmulțiți și umpleți apele mărilor și păsările să se înmulțească pe pământ».

Și s-a făcut seară, și s-a făcut dimineață : ziua a cincea.

Și a zis dumnezeu : «Să scoată pământul ființe vii după fel și fel : dobitoace, tîritoare și fiare, după soiul lor». Și s-a făcut așa.

Și a făcut dumnezeu fiarele pământului după soiul lor și dobitoacele după soiul lor și toate tîritoarele de pe pământ după soiul lor. Și a văzut dumnezeu că este bine" (*Facerea, I, 20—25*).

Mai bine nici că se putea ! Și atotputernicul meșter își freca mîinile mulțumit, îl aștepta însă ceva și mai bun.

— Totuși, nici unul dintre aceste animale nu seamănă cu mine — și-a făcut el socoteala. — Ce păcat! Eu am cap frumos, urechi potrivite, privire vioaie, nas drept și, în sfîrșit, dinți sănătoși. Firește, aș putea să creez cu ușurință și o oglindă ca să mă uit în ea, dar cred că ar fi mult mai bine să mă admir privind pe cineva care să semene cu mine. Strașnică idee ! Pe pămînt trebuie să existe un animal după chipul și asemănarea mea.

În vreme ce bătrînul cugeta astfel, cîteva dintre maimuțele pe care le zămislise cu puțin înainte se dădeau tumba la picioarele lui.

— Ele au ceva din chipul meu — și-o fi zis, probabil, Dumnezeu. — Dar asta încă nu e ceea ce mi-ar trebui. Ele au coadă, pe când eu nu am așa ceva. Ce-i drept, și printre ele sînt unele fără coadă, dar... tot nu-i ceea ce-mi trebuie !

Maimuțele continuau să se zbenguie și să se strîmbe.

Atunci Dumnezeu a luat o bucată de pămînt jilav și s-a apucat să mocfeleze un om.

Se mai poate oare afirma, după toate astea, că Dumnezeu este numai duh și nu are mîini ?

Biblia spune de asemenea că, după ce l-a zidit pe om, Dumnezeu „a suflat în nările lui suflare de viață și s-a făcut Adam ființă vie” (Facerea, II, 7).

În capitolul întâi al cărții „Facerea” (v. 27) există un pasaj confuz din care s-ar putea conchide că omul a fost zămislit hermafrodit (de ambele sexe) și că abia mai tîrziu Dumnezeu „și-a corectat” creația. Într-adevăr, despre crearea femeii se vorbește abia la sfîrșitul capitolului al II-lea, iar în versetul 27 din primul capitol al Bibliei se spune : „Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul său, bărbat și femeie 1-a făcut, după chipul lui Dumnezeu”. Așa sună versetul cu pricina, tradus textual din ebraica veche. El a și determinat apariția legendei foarte răspîndite despre zeii hermafrodiți. Pe de altă parte, tocmai datorită sensului său echivoc, acest verset a fost întotdeauna denaturat de tîlmăcitorii creștini bine intenționați.

Totuși, ar fi o greșeală să dăm prea multă însemnătate acestei fantezii biblice ; în Biblie există și destule alte pasaje care nu trebuie înțelese de loc și, de altfel, nici nu ai ce să înțelegi. Să examinăm mai bine ceea ce se consideră admis de toată lumea.

De îndată ce l-a zămislit pe om, Dumnezeu l-a proclamat rege al creației și a organizat imediat pentru el o paradă a tuturor animalelor. „Căci domnul Dumnezeu făcuse din pămînt toate viețuitoarele cîmpului și toate păsările cerului și le adusese la Adam ca să vadă cum le va numi ; și pe fiecare vietate, cum era s-o numeasca Adam, așa era să fie numele ei” (Facerea, II, 19).

Facerea omului

Trebuie să fi fost, desigur, o paradă foarte amuzantă. Nici cel mai învățat naturalist nu s-ar fi încumetat să ia, în cazul acesta, locul lui Adam.

— „Umpleți pământul și supuneți-l — i-a spus dumnezeu lui Adam — și stăpâniți peste peștii mării și peste Păsările cerului și peste toate vietățile care se mișcă pe pământ” (Facerea, I, 28).

Nu strică să subliniem că, în ciuda acestei porunci a domnului, „regele naturii” — omul — a fost nevoit să lupte, și nu întotdeauna cu succes, împotriva leilor, tigrilor, urșilor, crocodililor, lupilor etc. Dar nu numai fiarele sînt dușmanii omului, întreaga omenire are de suferit și din pricina numeroșilor paraziți — pureci, păduchi, ploșnițe —, precum și a microbilor aducători de boli.

Ba mai mult, Dumnezeu, care a creat animale de pradă amatoare de biftec din carne de om, i-a poruncit în schimb omului să fie vegetarian. Cităm din Biblie :

„Iată, vă dau vouă toate ierburile care au sămînță în ele, de pe toată fața pămîntului, și toți pomii care au roade cu sămînță în ele. Acestea să fie hrana voastră" (Facerea, I, 29).

Vă rugăm să rețineți această particularitate a alimentației primilor oameni.

În sfîrșit, în seara zilei a șasea, cînd totul fusese terminat sau aproape terminat, Dumnezeu, nespuns de încîntat de munca sa, simțindu-se obosit, s-a gîndit să se odihnească. Cităm : „Și a sfîrșit Dumnezeu în ziua a șaptea lucrarea sa pe care o făcuse și s-a odihnit în ziua a șaptea de toată lucrarea sa pe care o făcuse" (Facerea, II 2).

Mai departe : „Și a sădit domnul Dumnezeu o grădină, în Eden, spre răsărit, și a sălășluit acolo pe omul pe care îl zidise...

Și un fluviu ieșea din Eden ca să ude grădina și de acolo se despărțea în patru brațe.

Numele celui dintîi este Fison. Acesta înconjură tot ținutul Havila ; acolo se află aur.

Și aurul acestui ținut e de mare preț. Acolo se află bdeliul și onixul.

Și numele fluviului al doilea este Ghihon: acesta înconjură tot ținutul Cuș.

Și numele fluviului al treilea este Tigru, care curge la răsăritul Asiriei. Iar al patrulea fluviu este Eufratul" (Facerea, II, 8, 10—14).

Prin aceste amănunte, autorul vrea să indice precis locul unde se află raiul pe pămînt. Dar mai bine s-ar fi lăsat păgubaș, căci în felul acesta se lasă prins prostete cu mîța-n sac.

Toți comentatorii recunosc că Fisonul este râul Faz, denumit mai tîrziu Araks. Acest râu se află în Armenia și își are izvoarele într-unul dintre cele mai inaccesibile defileuri din Caucaz. Să admitem că în aceste locuri se găsește aur și onix, dar, în orice caz, nimeni nu știe ce este „bdeliul".

Pe de altă parte, nu poate exista nici un fel de eroare în privința fluviilor Tigru și Eufrat. De aici reiese limpede că, potrivit cărții „Facerea”, raiul pămîntesc se afla în regiunea cuprinsă între Armenia și Irak (Mesopotamia). Deși izvoarele Araksului, Tigrului și Eufratului sînt situate relativ aproape unele de altele, totuși aceste fluvii au fiecare izvorul lui propriu. Araksul, cel mai mare afluent al râului Kura, izvorăște de lîngă Binghiol-Dagh (în Turcia) și curge spre Marea Caspică. Cît privește Tigru și Eufratul, aceste fluvii nu au izvoare comune, ci se unesc departe de izvor, vărsîndu-se în Golful Persic.

În privința fluviului pe care cartea „Facerea” îl numește Ghihon, greșeala autorului „sfințit” este de-a dreptul fantastică. „Acesta — spune el — înconjură tot ținutul Cuș”. Dar, chiar potrivit Bibliei, ținutul lui Cuș (fiul lui Ham și tatăl lui Nimrod) nu este altceva decît Etiopia. Prin urmare, Ghihonul este Nilul, care, după cum se știe, nu curge în Asia, ci în Africa și într-o direcție opusă Tigrului și Eufratului, adică de la sud la nord. Întrucît izvoarele lui se află în munții Africii ecuatoriale, în regiunea lacului Victoria-Nyanza, rezultă că între izvoarele sale și ale celorlalte trei fluvii este o distanță de aproape 3000 km. Cartea „Facerea” declară însă că toate udă una și aceeași grădină, grădina Edenului. E drept, izvoarele a două din aceste fluvii — Tigru și Eufratul — se află la o distanță de cel mult 100 km unul de celălalt, dar chiar și această distanță este prea mare pentru o grădină. Și apoi cum poate fi numit grădină acest teritoriu imens, cu munți și stînci abrupte, situat într-una din cele mai vitrege regiuni ale globului ?

Să lăsăm gîndul să ne ducă spre acest rai minunat, unde patru mari fluvii izvorăsc din același loc și își poartă apele în diferite direcții. Adam se plimbă pe moșia lui și gustă din plin desfătarea trîndăviei. Iată ce-și zice, probabil, în gînd :

„Sînt om și mă numesc Adam ; se pare că asta înseamnă «pămînt roșu», pentru că am fost făcut din lut, ca un urciore oarecare. Cîți ani oi fi avînd ? M-am născut acum cîteva zile, dar, după cum spune o zicală bătrînească, un bărbat are atîția ani cît îl arată fața. Iată de ce pot spune că, la drept vorbind, m-am născut la vîrsta de 28 de ani, avînd toate măselele... Ba nu, încă nu toate măselele, îmi lipsesc deocamdată măselele de minte.

Sînt bine legat, nu ? Și apoi cum aș putea să nu fiu băiat frumos din moment ce, cu excepția vîrstei și a bărbii, sînt o copie fidelă a domnului, a celei mai vestite ființe din tot universul ? Admirati-mi, vă rog, sănătatea, priviți aceste brațe, picioarele zvelte, mușchii, bujorii din obraji... Nici urmă de reumatism ! Nu-mi pasă de nici un fel de boală, nici măcar de vărsat : tătucul m-a zămislit gata vaccinat. Fără îndoială, sînt băiat frumos !

Și duc o viață de huzur în acest rai minunat. Mă duc unde vreau, rup din copaci orice fructe și mănînc cît încap în mine. Nu simt nici cea mai mică oboseală, pentru că nu fac nimic. Mă tăvălesc pe iarbă numai din plăcere.

În ziua a treia, amabilul meu amfitrion, dumnezeu, mi-a organizat o mică distracție, despre care voi păstra o amintire plăcută toată viața. Toate animalele au defilat prin fața mea : «Și pe fiecare vietate cum o vei numi, așa va fi numele ei», mi-a spus moșneagul. Așa ospitalitate mai zic și eu !

Nici nu vă închipuiți cîte viețuitoare au defilat prin fața mea ! N-am crezut vreodată că există atîtea ființe pe lume. Totuși, nu mi-a fost greu să le dau nume la fiecare. Limba pe care o vorbesc cît se poate de curgător, deși n-am învățat-o niciodată și nicăieri, este o limbă neobișnuit de bogată, cu nenumărate expresii. Fără să stau o clipă pe gînduri, mi-am dat seama ce însușiri are fiecare animal, privindu-l doar, și am definit printr-un singur cuvînt particularitățile fiecărei specii. Prin urmare, numele dat de mine este în același timp și o definiție precisă și completă. Să luăm, de exemplu, animalul care mai tîrziu va fi denumit «equus» în latină, «cheval» în franceză, «cal» în română etc. Ei bine, eu i-am dat un nume care definește cu precizie acest patruped, cu părul, coada și hamul lui. Ah, limba pe care o vorbesc nu-și are seamăn și ce rău îmi pare cînd mă gîndesc că într-o zi ea va dispărea pentru totdeauna !

Parada tuturor ființelor vii a fost admirabilă. Și când spun admirabilă încă n-am spus totul. Am avut și un număr comic în program, și anume când au apărut peștii. Grădina noastră se află pe uscat, departe de țărmul mării. Aici sînt numai rîuri, adică apă dulce. Vă închipuiți ce mutră făceau peștii de mare, nevoiți să urce în sus pe Tigru și Eufrat pentru a mi se înfățișa ? Lipsa apei sărate îi supăra teribil. Am rîs cu hohote ! Dar din cale-afară de rău au dus-o mamiferele acvatice ! Din fericire, tăticului i-a venit ideea să lărgescă în mod excepțional, pentru ziua aceea, rîurile din grădinița mea, că altminteri nici o balenă n-ar fi putut să treacă vreodată prin ele... Numai cît le-am dat numele și să fi văzut cum au șters-o, dînd de zor din înotătoare pentru ca să ajungă cît mai curînd în oceanul lor. Mă țineam cu mîinile de burtă nu alta !

Poate că se vor găsi unii care nu vor crede această poveste. Nelegiuții vor tăgădui că focole, morsele, urșii albi, pinguinii au putut să coboare pentru această paradă în valea Tigruului și Eufratului, că tot aici s-au adunat cangurul, ornitorincul, struțul și emul din Australia,

elefanții, rinocerii, hipopotamii și crocodilii din Africa, papagalii, lamele, aligatorii, anacondele din America de Sud etc. Ei și ce-i cu asta ? Critica nu are nici o importanță. Pe cuvântul meu că am văzut aici, în grădina Edenului, foci, reni, balene, vulpi polare și alte animale din toată lumea.

Cîrcotașii vor spune : «Dar cum au ajuns acolo specii unice de pești din diferite lacuri, de pildă peștele fera, care nu se găsește decît în lacul Constanța ?» Acești pești au primit permisie specială de la Dumnezeu și s-au prezentat la parada din Eden... pe calea aerului. Afurisiți să fie pagînii care nu se declară mulțumiți cu această explicație !

Și, la urma urmelor, la ce naiba mă angajez eu într-o dispută în legătură cu toate acestea ? Cu atît mai rău pentru cei care nu-mi vor da crezare cînd afirm că prin fața mea s-au perindat toate animalele : vertebrate, nevertebrate, reptile. Nu există o singură insectă căreia să nu-i fi dat nume. Dar ceea ce m-a uimit cel mai mult a fost un vierme mare, alb, lung și plat, care a ieșit ușurel chiar din mine, un vierme respingător, numit ulterior de naturaliști *tenie*. Acest prostănac lung cît toate zilele, cum a ieșit, mi-a făcut îndată o plecăciune adîncă. I-am dat un nume, după care el s-a băgat din nou în mine și s-a instalat înăuntrul meu. Pomenesc toate acestea numai pentru a fi precis. Ca să spun drept, nici nu știam că sînt locuit pe dinăuntru.

De altfel, locatarul meu nu mă stingherește cîtuși de puțin. Nimic nu tulbură viața încîntătoare pe care o duc de cinci zile".

Adam își privește chipul oglindit în apa limpede a izvorului celor patru fluvii, apoi se lungeste alene pe iarbă.

— Ce frumoasă-i viața ! murmură el.

Dar iată-l pe Adam căscînd și întinzîndu-se. O moleșeală necunoscută pune treptat stăpînire pe el. Ce-o mai fi și asta ? Nu simte nici urmă de oboseală. Atunci ce se întîmplă ? Nu pricepe nimic, încearcă un simțămînt tainic, împotriva căruia nu poate lupta. Pleoapele i se lipesc. Adam doarme. Este primul somn al omului.

În timp ce Adam sforăie de rupe pământul, vine Dumnezeu-tatăl. Privirea lui se oprește îndelung asupra leneșului adormit.

— Trebuie să recunosc totuși că, atunci când mă apuc de o treabă, o fac strașnic — spune moșneagul plin de mulțumire. — Flăcăul e bine legat. Aș putea să jur că sînt chiar eu în persoană. ... pe cînd eram mai tînăr cu cîteva miliarde de veacuri.

Dumnezeu se apleacă și îl ciupește pe Adam de pulpă. La această glumă divină, Adam răspunde printr-un sforăit și mai puternic.

— Minunat — continuă maestrul „Elohim” —, nu e nevoie de nici un fel de anestezie. Văd că tînărul meu Adam doarme destul de adînc : să tragi cu tunul și nu-l trezești! Iar acum, hai să mă apuc de lucru, căci am venit aici cu o treabă foarte importantă. Cît nu m-aude nimeni, pot să mărturisesc că astăzi-dimineață am băgat de seamă că uneori o fac totuși de oaie. Unde mi-a fost capul cînd am zămislit omul fără o tovarășă ? Fiecărui animal i-am dat o femelă sau, în orice caz, există foarte puține excepții de la această regulă. Tenia, ce-i drept, este hermafrodită, și asta-i firesc, pentru că, dacă ar trăi în perechi, nici nu s-ar numi *taenia solium*. Dar omul de treabă nu e o tenie ! Care va să zică trebuie să-i fac o soață și i-o voi face din propriul lui trup.

Rostind aceste vorbe, dumnezeu-tatăl „a luat una din coastele lui și a strîns carnea la loc. Și a făcut domnul dumnezeu coasta pe care a luat-o din Adam femeie și a adus-o către Adam” (*Facerea, II, 21—22*).

Parcă-l aud urlînd pe omul trezit prin surprindere :

— Valeu, valeu ! Mi-a rupt o coastă !

Închipuți-vă în să mirarea lui cînd a văzut alături o păpușă vie și drăgălașă.

— Asta ce mai e ?

— Asta ? E femeia ta. Am onoarea să vă felicit cu prilejul căsătoriei legitime, i-a răspuns dumnezeu. Îndrăznește numai să spui că nu-ți place !

— Ba, drept să spun, e drăguță.

— Cred și eu ! Ai baftă ! Și unde mai pui că o capeți fără soacră ! N-am ce zice, ai noroc, nu glumă !

Biblia spune că Adam a exclamat : „Aceasta este acum os din oasele mele și carne din carnea mea. Aceasta se va chema femeie, căci din bărbat a fost luată. Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa, și vor fi amîndoi un trup” (*Facerea, II, 23—24*).

Nu mai este cazul să comentăm această exclamație a proaspătului însurățel Adam. Nici n-ar fi putut spune alte vorbe mai curtenitoare.

Cît despre coasta ce-i fusese scoasă, trebuie amintit că, potrivit afirmației fericitului Augustin, Dumnezeu nu i-a mai înapoiat-o lui Adam. Prin urmare, pînă la urmă, Adam a rămas invalid, fără o coastă. Era vorba, probabil, de o coastă „falsă”, subliniază cu ironie mușcătoare Voltaire, „căci lipsa unei coaste adevărate ar fi fost cît se poate de vizibilă”.

Cartea „Facerea” mai spune (*H, 25*): „Și Adam și femeia lui erau amîndoi goi și nu se rușinau”.

Comentatorii cuvioși afirmă că această goliciune fără rușine este o dovadă a nevinovăției străbunilor noștri, un semn al desăvîrșirii lor sufletești. Potrivit acestui raționament al teologilor, ar urma să socotim că în desăvîrșire sufletească au trăit toți oamenii primitivi, care nu purtau nici un fel de veșminte, de pildă incașii din America, unele triburi din Africa, locuitorii Polineziei, Melaneziei și alții. Totuși, cînd au cotropit aceste țări, colonialiștii spanioli, portughezi, francezi, englezi au exterminat triburile băștinașe care trăiau în deplină nevinovăție, iar preoții creștini au binecuvîntat masacrele, născocind justificări teoretice pentru monstruoasele atrocități ale „civilizatorilor”. Pe de altă parte, se afirmă că numai frigul i-a silit pe oameni să folosească îmbrăcămintea, deoarece numai locuitorii țărilor călduroase umblau goi. În afară de aceasta, cînd toți umblă goi, nimănui nu-i este rușine. Roșești numai dacă-ți descoperi vreun defect trupesc pe care ceilalți nu-l au.